

Anna Cedrum
Cecilie Windspoll
Miljödepartementet

Yttrande över Remiss av EU-kommissionens förslag till reviderat industriutsläppsdirektiv, diarienummer M2022/00853 + 2 bilagor

Inledning

SSABs målsättning är att bli det första stålföretaget i världen att erbjuda fossilfritt stål på marknaden 2026. SSAB har även tagit ett inriktningsbeslut om att ställa om vårt nordiska produktionssystem och accelerera vår totala omställning. I detta ligger bland annat uppförandet av två nya stålverk i Luleå och Brahestad med investeringar på ca 45 miljarder SEK, och att SSAB i stort sett tar bort koldioxidutsläppen från den egna verksamheten kring 2030, 15 år före tidigare kommunicerad plan.

SSAB har redan lyckats producera stål från den fossilfria "Hybrit-processen" och har också ingått partnerskap med ett flertal aktörer om fossilfria produkter. SSAB har potential att minska Sveriges utsläpp av koldioxid med närmare 10 procent, men även andra utsläpp såsom svaveldioxid, kväveoxider och partiklar kommer att minska radikalt vid en övergång till fossilfritt stål. Hos SSAB arbetar närmare 14 500 personer totalt, exklusive alla underleverantörer.

SSABs omställning innebär en övergång från användning av importerat kol till fossilfri el vid järn- och stålproduktion. I värmningsprocesserna används bränslen som t ex naturgas och även dessa kommer att ersättas med fossilfri el men även med alternativa bränslen som biogas. Tidpunkten för när dessa förändringar kan ske styrs av när SSABs olika produktionsanläggningar kan få tillgång till alternativa energikällor och då företrädesvis el, men framför allt hur snabbt erforderliga tillstånd kan erhållas. Effektiva tillståndsprocesser är därför avgörande för hur snabbt SSABs omställning kan ske. Ett flertal initiativ har tagits för att snabba på processerna, men nu krävs också prioritering så att resurser används till det som gynnar AB Sverige.

Ju snabbare SSAB får tillstånd desto snabbare kommer Sverige kunna minska sina utsläpp av koldioxid. Det kommer inte bara att minska Sveriges utsläpp utan också vara gynnsamt för Sveriges konkurrenskraft gentemot andra länder.

Synpunkter

SSAB delar inte Kommissionens slutsats om att förslaget (IED 2.0) kommer att öka effektiviteten, stödja innovation eller förbättra resursanvändningen. I likhet med vad som anges i Jernkontorets remissvar, daterat 2022-06-28, anser vi att detta direktiv riskerar att bli för omfattande och att det kan förväntas ge allvarliga konsekvenser för oss som stålföretag om det inte ändras.

I regeringens slutsatser i Fakta-pm till riksdagen anges att förslaget är regelförenklande och bidrar till snabbare tillståndsprocesser. SSAB anser snarare att förslagets detaljrikedom kommer att leda till försämrad effektivitet både i Sevilaprocessen och vid tillståndsprovning.

SSAB anser i första hand att förhandlingarna bör avvaktas tills pågående IED-relaterade "Green deal-dokument" är klara. Detta för att minimera risken för reglering av samma frågor i flera lagstiftningar.

Om förhandlingarna inte kan avvaktas krävs omfattande justeringar i befintligt förslag. Här följer en övergripande sammanfattning av de strykningar och ändringsförslag som i sådana fall bedöms vara viktigast och som även framgår av Jernkontorets remissvar:

- Inkludera bara det som inte regleras på annat sätt. IED är inte det mest lämpliga verktyget för innovation, klimat, cirkulär ekonomi eller kemikalier. Det som redan ingår i BREF/BAT-slutsatser, såsom ny teknik eller krav på miljöledningssystem, behöver inte regleras i direktivet. Transformationsplaner finns med i revideringen av direktivet om tillbörlig aktsamhet och deponier bör fortsatt hanteras i deponeringsdirektivet.
- Ändra att utgångskravet för utsläppsgränsvärden alltid är det strängaste värdet i intervallet för bästa tillgängliga teknik. Detta värde är ett utsläppsvärde man når i en anläggning, för en delprocess, med just denna teknik. Kravet gör att teknikneutralitet inte längre gäller. I kombination med bindande gränsvärden för resursanvändning kan miljönyttan också ifrågasättas. Det finns ett tydligt samband mellan till exempel NOx och energi och det är alltid en avvägning vad som är bäst för miljön i sin helhet.
- Stryk kravet på bindande gränsvärden för resursanvändning av material, vatten och energi eftersom indikativa krav redan finns i BATC. Med bindande gränsvärden på resursanvändning riskeras innovationer och produkt- och processutveckling av avancerade produkter. Om det inte stryks måste dispensmöjligheter införas.
- Mer tid för test av en ny teknik (ET) välkomnas men de 24 månaderna bör fördubblas. Att få sex år i stället för fyra för att klara estimerade gränsvärdena för en ny teknik behöver justeras så det framgår att detta val ligger på verksamhetsutövaren samtidigt som tiden för att klara en omställning behöver förlängas till 10-15 år. Definitionerna måste ändras så att det framgår att det bara är estimerade värden, då riktiga associerade mätvärden saknas (ET-EEL i stället för ET-AEL). En ny paragraf behövs som klargör om vad som händer om man inte når de (estimerade) gränsvärdena efter sex år och även här behövs dispensmöjligheter införas.
- Stryk kravet på transformationsplan i IED. En lämpligare plats för dylika planer är i CSDDD som också revideras och med det mer rimligare kravet att det ska göras på koncernnivå och inte anläggningsnivå. Kvarstår det i IED måste kraven justeras.

- Förslaget om EMS kan strykas eftersom kravet redan finns i BATC. Förslaget är en mycket omfattande kravlista på en detaljnivå som omfattar företagskänslig information (CBI), som föreslås vara publik. Kvarstår kraven i IED måste det kortas rejält och inkludera en tillämplighetsklausul på omfattning beroende på företagsstorlek och att konkurrensrättsreglerna måste respekteras.
- Bevara rättssäkerheten och återinför skrivningarna från IED 1.0 om miljökvalitetsnormer som säger att krav på åtgärder ska fördelas. Detta för att säkerställa att åtgärderna inte landar på ett indraget tillstånd och/eller uteblivna dispenser för den anläggning som råkar finns i området för överskridandet.
- Krav på kompensation med omvänd bevisbörda bör strykas. De höga straffskalorna måste också justeras till en mer proportionerlig nivå.
- Införlivandereglerna måste kompletteras med en paragraf om att IED 2.0 bara ska gälla för BREF/BATC som påbörjats efter att IED beslutats. Pågående BREF-arbete i Sevilla och BATC som antagits under IED 1.0 gäller under IED 1.0.

Borlänge 2022-08-15

Jonas Larsson,
Miljöchef SSAB